

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Харківська державна академія культури
Освітня програма	58593 Туризмознавство
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	242 Туризм і рекреація

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Харківська державна академія культури
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	58593
Назва ОП	Туризмознавство
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм і рекреація
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Григор`єва Людмила Володимирівна, Герман Ірина Валентинівна, Охріменко Алла Григорівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	23.04.2024 р. – 25.04.2024 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/242%20turism_m_vso.pdf

Програма візиту експертної групи https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/akkred/vsop/vsop-242-turism_m.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

ОП «Туризмознавство» зумовлена потребами у підготовці відповідних фахівців на Харківщині, зокрема й у поствоєнний період України. Цілі ОП відповідають положенням стратегії Харківської державної академії культури (ХДАК). При проектуванні, реалізації та удосконаленні ОП враховано галузевий та регіональний контекст. Обсяг ОП відповідає вимогам законодавства, а зміст – предметній області. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими. ЗВО залучає до освітнього процесу фахівців-професіоналів, експертів туристичного бізнесу. Різні групи стейкхолдерів співпрацюють та висловлюють прагнення до активної співпраці у майбутньому, причому стейкхолдери представляють широку географію регіонів України (Слобожанщина, Карпатський регіон, Чернігівщина, Черкащина, Львівщина, тощо) та діяльності (ЗВО, туристичні підприємства, музейні комплекси, державні органи влади). Здобувачі висловлюють задоволення щодо якості підготовки та комфортного середовища навчання. Форми та методи навчання, викладання, контролю сприяють досягненню заявлених у ОП цілей та ПР, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи. ОП розвивається в системі мистецької та культурологічної бази кафедри і ЗВО. НПП впроваджують інноваційні технології, зокрема ведення YouTube каналу, залучаються до розроблення аудіогідів, різних проєктів туристичного спрямування, зокрема інклюзії. Зважаючи на воєнні реалії, МТБ є достатньою для навчання та викладання. ОП має перспективи розвитку.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

1. Потужний потенціал можливостей розвитку ОП в рамках мистецької та культурологічної бази кафедри і ЗВО, який можна використати в рамках формування унікальності ОП. 2. Широке залучення НПП до професійних громадських об'єднань туристичного спрямування. 3. Ведення YouTube каналу «Туризм у ХДАК = New ways of tourism». 4. Наявність в ЗВО зрозумілої для НПП, динамічної і гнучкої рейтингової системи. 5. Організація заходів в контексті інклюзивності – лекції, екскурсії, підготовка кваліфікаційних робіт. 6. Застосування інноваційних технологій для проведення відеоекскурсій та участь у розробленні аудіогідів туристичних об'єктів України.

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

1. Не достатньо повне використання у реалізації ОП можливостей та напрацювань кафедри, наявних партнерів та роботодавців в контексті формування унікальності ОП. 2. Невідповідність обсягів кредитів практичної підготовки здобувачів Стандарту ВО. 3. Нелогічність виконання міждисциплінарної курсової роботи (Екскурсологія, Туризмологія) у 2 семестрі, при цьому що ОК "Туризмологія" вивчається у 3 семестрі. 4. Наявність ОК, що не відповідають предметній області навчання та не заявляються в унікальності ОП: «Педагогіка та психологія вищої школи», «Методика викладання туризмознавчих дисциплін», «Педагогічна практика». 5. Відсутність позитивної динаміки показників академічної мобільності здобувачів ОП. 6. Недостатній рівень публікаційної активності НПП відповідно до ОК, що їх забезпечують у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у МНМБ Scopus та WOS. Рекомендації у 2 семестрі 2023-2024 н.р.: 1. Провести інформаційний семінар щодо популяризації програм міжнародної академічної мобільності. Рекомендації до початку 2024/2025 н.р.: 2. Розглянути можливості / потреби у доопрацюванні унікальності ОП в контексті наявного потенціалу, існуючих партнерів та роботодавців. 3. Визначитись з типом ОП та відповідними ОК, СК та ПРН відповідно до Стандарту. 4. Розширити змістовне наповнення окремих ОК або запровадити ОК пов'язані із культурологічними засадами розвитку туризму, проєктним менеджментом, економічними аспектами. 5. Привести у відповідність до Стандарту ВО обсяги практичної підготовки здобувачів. 6. Переглянути доцільність наявності ОК «Методика викладання туризмознавчих дисциплін», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Педагогічна практика». 7. Привести розподіл кредитів ЄКТС навчального навантаження у відповідність до існуючої нормативної бази, а саме: на навчальний рік відводиться 60 кредитів ЄКТС, на семестр – 30 кредитів ЄКТС. Рекомендації впродовж 2024/2025 н.р.: 8. Активізувати публікаційну активність НПП у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у МНМБ Scopus та WOS відповідно до ОК, які вони забезпечують та міжнародне стажування НПП. 9. Оприлюднити робочі програми за обов'язковими ОК ОП на офіційному сайті ХДАК у вільному доступі. 10. Запровадити використання механізму отримання знань за неформальною освітою та академічну мобільність

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

ОП «Туризмознавство» започаткована у ХДАК у 2016 р., поточна редакція спроектована відповідно до Статуту ХДАК https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut/statut2022.pdf, Стратегії розвитку ХДАК 2020-2025 рр. https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/sr/sr_20.pdf, Положення про розробку ОП https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop23.pdf. Мета даної ОП, що полягає у «формуванні загальних і фахових компетентностей для успішного здійснення економічної, організаційно-управлінської, проектної, виробничо-технологічної діяльності у сфері рекреації, туризму і курортів» корелює із метою ХДАК, щодо «організації якісної освіти майбутніх фахівців нового покоління – професіоналів – лідерів у сфері ... туризму». Місія діяльності ХДАК визначена як «здійснення активного впливу на розвиток духовної культури та інтелектуального потенціалу українського суспільства шляхом організації якісної освіти майбутніх фахівців нового покоління – професіоналів-лідерів у сфері культури і мистецтва, культурології, психології, журналістики, менеджменту й туризму ...» відображена у змістовній складовій даної ОП. ЕГ зазначає, що в середовищі ЗВО мистецького, культурологічного, психологічного спрямування – ОП «Туризмознавство» апріорі повинна мати потужний розвиток. Унікальність ОП проголошуються як «підготовка фахівців з туризму з поглибленим вивченням управлінської складової; високий рівень загальногуманітарної підготовки, практична спрямованість у площині розробки та реалізації проектів» та реалізується через такі обов'язкові ОК як «Управління туризмом», «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний маркетинг в туризмі». Гарантом та НПП звернуто увагу, що проектна складова унікальності реалізується через формування проектів як складових у курсових та кваліфікаційних роботах, залученості здобувачів до розроблення екскурсій та інноваційного продукту – аудіогідів (залучена здобувачка даної ОП Мельник В.). ЕГ відзначає досить фрагментарний прояв проектної складової у курсових та кваліфікаційних роботах здобувачів, проте окремі приклади реалізації проектування зазначили здобувачі: Мартищенко І. – розробка екскурсій в рамках вивчення ОК «Екскурсологія», Осадчий Д. – при презентації туристичного продукту (ОК Стратегічний маркетинг). Також ЕГ вважає, що задекларована унікальність ОП не достатньо корелює із наявністю таких обов'язкових ОК як «Методика викладання туризмознавчих дисциплін», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Педагогічна практика».

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

На фокус-групах усі учасники відзначали що в ОП враховуються їх позиції та потреби. Здобувачі вказали про можливість внесення пропозицій в ОП через участь у опитуванні на основі анкетування сайті через Google-форму. Щодо конкретних пропозицій, то здобувачка Синько А. пропонувала розширення обсягів вивчення англійської мови та залучення до викладання ОК викладача Яріко М., що й за її словами було реалізовано. Здобувач Осадчий Д. зазначив про бажання участі у екскурсіях, спільних туристичних поїздках, що в умовах воєнного стану є проблематичним, проте від зазначив, що кафедра сприяє цьому через онлайн-формати. Роботодавці заявили теж про залученість до ОП. Згурська Ю., заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради зазначила, що нею надавалися рекомендації щодо розширення практичної підготовки та вимог до сучасних спеціалістів, зокрема через володіння інструментарієм цифровізації, розроблення туристичних маршрутів, поєднання цифрового та реального туризму. Холодок В., директор ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» – надавалися нею пропозиції щодо впровадження ОК «Управління туризмом», яку наразі вона й викладає. Кудинець О., співвласник туристичного комплексу «Старий Хутір», пропозиції щодо спільного проекту по аудіогідах. Редіна В., директор комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів» – пропозиції щодо розширення практичної підготовки та компетентностей щодо екскурсійної діяльності. Сошнікова О., керівник Харківського історичного музею пропозиції щодо навичок цифровізації. Варто зазначити, що хоча роботодавці заявляють про збільшення обсягів практичної підготовки в ОП навпаки її обсяги не відповідають Стандарту ВО. Також були надані витяги із протоколів засідання випускової кафедри, де заслуховувалися пропозиції стейкхолдерів. На сайті оприлюднено рецензії стейкхолдерів (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/vk/vk.html). На відкритих зустрічах колеги із інших ЗВО зазначили теж своє залучення до реалізації даної ОП, зокрема це Парфіненко А., завідувач кафедри туристичного бізнесу та країнознавства Харківського національного університету імені Каразіна, Каспрук І., Львівський університет бізнесу та права, Саковська О., доц. Уманського державного університету садівництва, Кримко Р., Ужгородський НУ та інші. Основними напрямками співпраці є наукові та проектні заходи.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Цілі ОП та ПР визначаються з урахуванням тенденцій розвитку потреби у фахівцях за спеціальністю «Туризм». За інформацією Гаранта та НПП на основі вивчення тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту впливає необхідність у поглибленому вивченні природно-географічних, екологічних, історико-культурних, підприємницьких, правових, психологічних та етно-культурних аспектів туристичної діяльності, що проявляється у вибіркових ОК. Відповідно до цього, сформульована унікальність ОП щодо поглибленого формування управлінських компетентностей, що забезпечуються обов'язковими ОК як «Управління туризмом», «Стратегічний менеджмент», «Стратегічний маркетинг в туризмі», які дозволяють набути ПРН4, ПРН5, ПРН6, ПРН8, ПРН10, ПРН12. Проте, при цьому ЕГ вважає недостатньо обґрунтованими наявність в ОП ОК

«Методика викладання туризмознавчих дисциплін» «Педагогіка та психологія вищої школи», «Педагогічна практика». За інформацією Гаранта під час проектування, перегляду й оновлення ОП вивчався зарубіжний досвід підготовки фахівців в галузі туризму, зокрема університетів Glion (Іспанія) і Les Roches (Швейцарія), Інституту готельного бізнесу в Празі, Університету туризму і рекреації в Варшаві, Університету ВСБ (Польща), Вищої школи туризму та екології (Суха Бескідська, Польща) щодо посилення проектної складової, управління туристичними дестинаціями, що проявляється у ПРН3, ПРН9, ПРН12. Варто відзначити оприлюднену на сайті пропозицію від кафедри щодо платних освітніх послуг (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/poslugu/poslugu.html) щодо розробки стратегії розвитку туризму в ОТГ, розробки автентичних туристичних маршрутів, проектного консалтингу, управлінських тренінгів для туристичних підприємств, що вказує на фаховість НПП. Відзначаємо, що ХДАК бере участь у Платформі розвитку туризму – науково-методичне об'єднання ЗВО Харкова, де обговорюються питання розвитку сфери туризму та підготовки фахівців, результати чого реалізуються в даній ОП. До цієї платформи залучені Естонський міжнародний центр Таллінського університету.

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

ОП та її ПР враховують положення «Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 272». Відповідно до якого обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, мінімум 35% обсягу освітньої програми спрямоване на забезпечення ЗК СФК за спеціальністю. Проте, що стосується мінімального обсягу практики – не менше 10% від загального обсягу ОП, то по даній ОП передбачено 2 практики – виробнича (3 кредити), педагогічна (3 кредити), відповідно, загальний обсяг яких складає 6 кредитів або 6,7%, а не мінімум 10%. Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи та атестаційного іспиту. Кваліфікаційні роботи оприлюднені у репозитарії ЗВО (<http://195.20.96.242:5028/khkdk-xmlui/handle/123456789/1977>). В силабусі «Кваліфікаційна робота» не зазначено про необхідність оприлюднення КР та не представлено орієнтовну тематику КР. Проте зазначено, що вона щорічно оновлюється і затверджується на засіданні кафедри музейно-туристичної діяльності.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

Потужний потенціал можливостей розвитку ОП в рамках мистецької та культурологічної бази кафедри і ЗВО, який можна використати в рамках формування унікальності ОП.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

1. Не достатньо повне використання у реалізації ОП «Туризмознавство» можливостей та напрацювань кафедри музейно-туристичної діяльності в контексті формування унікальності ОП. 2. Невідповідність обсягів кредитів практичної підготовки здобувачів Стандарту ВО. Рекомендації до початку 2024/2025 н.р.: 1. Розглянути можливості / потреби у доопрацюванні унікальності ОП в контексті наявного потенціалу кафедри музейно-туристичної діяльності. 2. Розширити змістовне наповнення окремих ОК або запровадити ОК пов'язані із культурологічними засадами розвитку туризму, проектним менеджментом, економічними аспектами. 3. Привести у відповідність до Стандарту ВО обсяги практичної підготовки здобувачів. 4. Переглянути доцільність наявності ОК «Методика викладання туризмознавчих дисциплін», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Педагогічна практика»

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 1.1 – часткова відповідність, незважаючи на те, що ОП має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії ЗВО, проте задекларована унікальність не повною мірою корелює із змістовним наповненням ОП; 1.2 – повна відповідність: цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, ОП має досить широкую географію партнерів; 1.3 – повна відповідність, оскільки цілі ОП та ПРН визначаються з урахуванням тенденцій

розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних ОП; 1.4 – часткова відповідність: ОП дозволяє досягти ПРН, визначених стандартом ВО, проте в ОП не повністю врахована вимога Стандарту ВО, зокрема, щодо обсягів практичної підготовки. Враховуючи зазначене, вважаємо, що ОП в цілому відповідає Критерію 1 за рівнем В з зауваженнями, що можуть бути виправлені до початку навчального року.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП за другим (магістерським) рівнем вищої освіти редакції 2023 р. введена в дію Наказом від 02 травня 2023 р. №55. Обсяг ОП становить 90 кредитів ЄКТС, термін навчання – 1,4 роки (3 семестри) за денною формою навчання та 1,4 роки за заочною формою навчання. У навчальному плані до ОП розподіл ОК за семестрами виглядає наступним чином: 1 семестр – 30 кредитів, 2 семестр – 27 кредитів, 3 семестр – 26 кредитів ЄКТС, разом 83 кредити ЄКТС. У ОП та НП передбачено 10 кредитів ЄКТС на "Виконання кваліфікаційної роботи", але не показаний розподіл по семестрах. У ОП 2023 р. в таблиці 2.1 розподіл ОК за семестрами не прописаний, але у 2.2 є розподіл за семестрами, співставивши це, розподіл за семестрами наступний: 1 семестр 32 кредити ЄКТС, 2 семестр 32 кредити ЄКТС, 3 семестр 26 кредитів ЄКТС, тобто разом 90 кредитів ЄКТС. Отже, навантаження навчального року не становить 60 кредитів ЄКТС, що не відповідає рекомендаціям п.14 Закону України «Про вищу освіту». У графіку навчального процесу виконання кваліфікаційної роботи розподілено на три семестри: 1 семестр 2 тижні, 2 семестр 2 тижні, 3 семестр 4 тижні. Обсяг ОК, що спрямовані на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» в межах ОП становить 32 кредити ЄКТС (35%), що відповідає Стандарту. Частка вибіркової компоненти у ОП та НП становить 28 кредити ЄКТС (31%). Практична підготовка передбачена, як виробнича практика у 1 семестрі 3 кредити ЄКТС та педагогічна практика у 2 семестрі 3 кредити ЄКТС, загальним обсягом 6 кредитів ЄКТС (6%), що не відповідає Стандарту.

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

В ОП редакції 2023 року присутня структурно-логічна схема у вигляді таблиці з посеместровим переліком ОК. Логічні взаємозв'язки вивчення ОК у наявній структурно-логічній схемі не показані. З пояснень гаранта усі ОК наступного семестру логічно взаємопов'язані з усіма ОК попереднього семестру. На запит ЕГ була надана структурно-логічна схема у графічному вираженні. З аналізу структурно-логічної схеми та НП нелогічним є виконання "Міждисциплінарна курсова робота (Екскурсологія, Туризмологія)" у другому семестрі, при цьому що ОК "Туризмологія" вивчається у 3 семестрі. За своїм змістом ОК "Методика викладання туризмознавчих дисциплін" не може надати усі необхідні знання з туризмології, необхідні для виконання міждисциплінарної курсової роботи. Не логічним є включення в неміждисциплінарну освітньо-професійну програму ОК, які Стандартом передбачені в освітньо-науковій програмі, а саме: Педагогіка та психологія вищої школи, Методика викладання туризмознавчих дисциплін, Педагогічна практика. Для цих ОК в ОП не передбачені програмні результати навчання зі Стандарту для освітньо-наукової програми, не передбачені вони і проєктною групою. У заявлених в ОП цілях не згадується набуття педагогічної майстерності, тобто ці ОК не відповідають цілям ОП. Інтерв'ю зі здобувачами, випускниками та НПП показали, що ПРН, які у матрицях відповідності закріплені за цими педагогічними ОК фактично не дають можливість досягти заявлених для них в ОП ПРН. Включення в ОП атестаційного екзамєну не відповідає Стандарту, адже ОП не освітньо-наукова. На зустрічі з авторами відомостей самооцінювання з'ясовано, що розробники ОП розуміли, що з таким переліком ОК обсяг ОП має бути не 90 кредитів ЄКТС, а як вимагає Стандарт для освітньо-наукової програми 120 кредитів ЄКТС.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

ОП «Туризмознавство» містить у собі компоненти, які не відповідають предметній області навчання для спеціальності 242 "Туризм і рекреація", зокрема ОК: Педагогіка та психологія вищої школи (3 кредити ЄКТС), Методика викладання туризмознавчих дисциплін (5 кредити ЄКТС), Педагогічна практика (3 кредити ЄКТС). Інші ОК відповідають теоретичному змісту предметної області, але економіко-математичні методи навчання на ОП не використовуються. Для ОК Міжнародний туризм передбачені семінарські заняття, а не практичні, хоча це професійно-орієнтована дисципліна

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обсязі, передбаченому законодавством.

Здобувачі ОП мають можливість реалізувати своє право на формування індивідуальної освітньої траєкторії, яке регулюється Положенні про порядок та умови обрання студентами ХДАК вибіркового дисциплін (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html). Вибір здійснюється шляхом обрання дисципліни з запропонованого переліку, обраною вважається дисципліна, яку внесено в індивідуальний навчальний план здобувача. Ознайомлення з переліком ВД здійснюється через сайт університету (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/kzv/kzv.html>), сайт кафедри, он-лайн зустрічі з викладачами дисциплін та гарантом. Про початок вибору та його перебіг студентів інформують електронною поштою. Процедура вибору є зрозумілою, на зустрічі здобувачі показали обізнаність з нею. Здобувачі ОП обирають 2 дисципліни з переліку гуманітарних та соціально-економічних освітніх компонент та 6 дисциплін професійної і практичної підготовки. В ОП відсутній перелік вибіркового дисциплін, доступних до вибору ВК, але здобувачі мають можливість ознайомитися з пропозицією вибіркового ОК у реєстрі вибіркового дисциплін (<https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/kzv/kzv.html>). Реєстр вибіркового дисциплін ОП переглядається кожного року з урахуванням потреб здобувачів, умов ринку праці та відгуків роботодавців. Здобувачі мають право обирати керівника практики та кваліфікаційної роботи, тему курсової та кваліфікаційної роботи, бази практик.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Практична підготовка регламентується Положення про організацію практик здобувачів вищої освіти ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ops21_2.pdf). Відповідає предметній області ОП виробнича практика обсягом 3 кредити ЄКТС, метою якої є набуття: ЗК1-7, СК1-5. На час воєнного стану діє тимчасовий порядок проходження практики в дистанційному режимі. Необхідні практичні навички та фахові компетентності здобувачі отримують на практичних заняттях, під час виконання міждисциплінарної курсової та кваліфікаційної роботи. Під час виробничої практики обсягом 3 кредити ЄКТС відбувається закріплення отриманих практичних компетентностей. Педагогічна практика (3 кредити ЄКТС) не відповідає предметній області освітньо-професійної програми. Загальний обсяг практики (6 кредитів ЄКТС, 6,6%) становить менше 10 % від загального обсягу освітньої програми передбаченої Стандартом. Під час інтерв'ю з НПП та авторами відомостей самооцінювання отримана інформація, що є ще третя вибіркова практика обсягом 3 кредити ЄКТС, але під час проведення виїзної експертизи інформація про її існування не підтвердили ні здобувачі, ні випускники (резервна зустріч, 2 день), ні надані на запит ЕГ індивідуальні плани здобувачів, ні реєстр вибіркового дисциплін. З'ясовано, що запровадження такої практики тільки передбачається при наступній зміні ОП, або планується педагогічну практику замінити на адміністративну та привести у відповідність Стандарту обсяг практики у кредитах ЄКТС. Виробничу практику здобувачі проходять у ОКЗ Харківський організаційно-методичний центр туризму, КЗ Харківська обласна станція юних туристів, департаменті міжнародного співробітництва Харківської міської ради, ПП Златогорія-тур. Педагогічна практика проходить на базі ХДАК. Практична підготовка отримана під час проходження виробничої практики створює умови для отримання навичок роботи за фахом, а педагогічна практика дає можливість побувати в іншій ролі не студента, а викладача. Зустріч з роботодавцями підтвердила тісну співпрацю з практичної підготовки та постійний діалог з кафедрою щодо рівня підготовки.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

На ОП соціальні навички формують Іноземна мова (за професійним спрямуванням, Екскурсіологія, Управління туризмом, Стратегічний менеджмент, Стратегічний маркетинг в туризмі, Міжнародний туризм, які у достатній мірі дозволяють набуття та розвинути їх. Сформувані навички лідерства, комунікації, креативно мислити, сформувані навички командної роботи та вміння домовлятися здобувачі мають можливість під час вивчення зазначених ОК. Формуванню soft skills здобувачів сприяє також їх участь у конференціях, які проводяться двічі на рік, під час зустрічей з практиками, створення віртуальних екскурсій. Зустрічі з фокус-групами здобувачів та студентським самоврядування дає підстави стверджувати, що здобувачі мають можливість формувати та розвивати soft skills, як під час аудиторних навчальних занять, так і в позааудиторний час, випускники відмітили достатній рівень сформованості м'яких навичок під час навчання за акредитованою ОП.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Визначення реального обсягу навчального навантаження, співвідношення обсягу окремих ОК в межах ОП визначені у Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf). Навчальне навантаження складається з часу на лекційні та практичні заняття, консультації, самостійну роботу (СР), контрольні заходи. Співвідношення обсягів аудиторних занять і СР визначається з урахуванням специфіки та змісту конкретної ОК, її значення та мети в реалізації ОП. Сумарний обсяг часу навчальних занять на 1 кредит ЄКТС становить 30 год., навантаження здобувача на н.р. повинно складати 60 кредитів ЄКТС. У структурі навантаження від 1/3 до 2/3 загального обсягу навчального часу вивчення освітньої компоненти відводиться на самостійну роботу. Навантаження з ОК розподілене рівномірно в діапазоні 3-6 кредитів ЄКТС, на міждисциплінарну курсову роботу з кредити ЄКТС. Для співвіднесення обсягу ОК із фактичним навантаженням через Google-форму проводиться опитування, результати обговорюються наприкінці семестру на засіданні кафедри. Під час зустрічі здобувачі не скаржились на тижневе навантаження, чи обсяг СР. У гуманітарних та соціально-економічних ОК переважають лекції, що пояснюється більш теоретичним змістом дисциплін. У ОК професійної та практичної підготовки переважають практичні заняття, що відповідає підходу ЗВО до розподілу видів аудиторної роботи.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

Відсутня дуальна форма освіти.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

У ОП та НП розподіл ОК за семестрами різниться, на виконання кваліфікаційної роботи відведена загальна кількість кредитів ЄКТС і не зрозуміло, скільки кредитів відводиться на кожний семестр і на скільки семестрів планується виконання КР. Рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. привести розподіл кредитів ЄКТС навчального навантаження у відповідність до існуючої нормативної бази, а саме: на навчальний рік відводиться 60 кредитів ЄКТС, на семестр – 30 кредитів ЄКТС. Обсяг практик виробничої та педагогічної у загальному становить 6 кредитів ЄКТС (6%), що не відповідає Стандарту. Рекомендовано до початку 2024-2025 н.р. привести мінімальний обсяг практики до розміру не менше 10 % від загального обсягу освітньої програми, тобто не менше 9 кредитів ЄКТС. Нелогічним є виконання міждисциплінарної курсової роботи (Екскурсологія, Туризмологія) у 2 семестрі, при цьому що ОК Туризмологія вивчається у 3 семестрі. Не логічним є включення в неміждисциплінарну освітньо-професійну програму ОК з педагогіки та атестаційного іспиту, адже це передбачається Стандартом для освітньо-наукових програм. Освітньо-професійна програма містить у собі компоненти, які не відповідають предметній області навчання: Педагогіка та психологія вищої школи, Методика викладання туризмознавчих дисциплін, Педагогічна практика. Рекомендовано визначитись з типом освітньої програми та відповідними ОК, СК та ПРН відповідно до Стандарту.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень Е

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 2.1 – невідповідність, оскільки обсяг практичної підготовки не відповідає Стандарту, навантаження навчального року не відповідає рекомендаціям ЗУ «Про вищу освіту»; 2.2 – невідповідність: НП не відповідає ОП; порушена логіка виконання міждисциплінарної курсової роботи; не логічним є включення в неміждисциплінарну освітньо-професійну програму ОК, які Стандартом передбачені в освітньо-науковій програмі; педагогічні ОК не дають

можливості досягти заявлених ПРН; включення в ОП атестаційного екзамену не відповідає Стандарту, адже ОП не освітньо-наукова; 2.3 – часткова невідповідність: ОП містить ОК, які не відповідають предметній області навчання, економіко-математичні методи навчання не використовуються; 2.4 – загалом відповідність, оскільки діючі процедури дозволяють здобувачам формувати індивідуальні освітні траєкторії; 2.5 – часткова невідповідність: загальний обсяг практики 6 кредитів ЄКТС, тобто 6,6%, і становить менше 10% від загального обсягу освітньої програми передбаченої Стандартом, при цьому педагогічна практика не відповідає предметній області ОП; 2.6 – загалом відповідність: здобувачі мають можливість формувати та розвивати soft skills, як під час аудиторних навчальних занять, так і в позааудиторний час, а випускники задоволені рівнем сформованості м'яких навичок; 2.8 – часткова невідповідність: навантаження здобувача на н.р. повинно складати 60 кредитів ЄКТС, навантаження з ОК розподілене рівномірно в діапазоні 3-6 кредитів ЄКТС, для співвіднесення обсягу ОК із фактичним навантаженням через періодично проводиться опитування з обговоренням результатів. Враховуючи зазначене, вважаємо, що ОП в цілому відповідає Критерію 2 за рівнем Е з зауваженнями, що можуть бути виправлені протягом року.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Вступ до магістратури здійснюється на конкурсній основі абітурієнтами при наявності диплома ступеня бакалавру, або ОКР спеціаліста відповідно до вимог Наказу МОН від 06 березня 2024 року № 266 «Про затвердження Порядку прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2024 році», затверджених МОН України, та Правил прийому на навчання для ЗВО в ХДАК у 2024 році (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/pravila/pravila.html). Порядок правил прийому на навчання другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 242 «Туризм і рекреація» галузь знань 24 «Сфера обслуговування» за ОП «Туризмознавство» є чіткими, зрозумілими, що не містять дискримінаційних положень. Оприлюднені на офіційному сайті ХДАК на кафедрі музейно-туристичної діяльності (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/abiturient.html)

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

При проведенні акредитації ЕГ було встановлено, що правила прийому на навчання враховують особливості ОП. Програма націлена на формування та розвиток професійної компетентності для здійснення діяльності в галузі туризму, має дослідницьку складову у розробці та реалізації проектів, віртуальних екскурсій. Освітні програми (публічна інформація) https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html Вступники до магістратури складають фахове вступне випробування, яке відповідає обраній ними спеціальності 242 «Туризм і рекреація», вступний іспит з тест загальної навчальної компетентності (ТЗНК) і тест з іноземної мови. Прийом вступних екзаменів здійснюється ЕК, які призначаються ректором ХДАК. Особливості зазначеної ОП врегульовані документом «Програмою фахового іспиту зі спеціальності 242 «Туризм і рекреація» для здобуття ступеня магістра на основі здобутого ступеня вищої освіти або освітньо-кваліфікаційного рівня (НРК6 та НРК7)» (https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/viprobuvan/2024/fi/pfi_242.pdf). Умови вступу зазначені за лінком https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/abiturient.html для магістрів https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/perelic_spec.html, за переліком документів для вступників «Магістр» https://ic.ac.kharkov.ua/priym_kom/abiturient/materials/2024/perelic.pdf. Представники стейкхолдерів залучені до розробки та реалізації ОП «Туризмознавство», (Холодок В. Д., Пархоменко О. М., Редіна В. А., Згурська Ю. В.), які реалізуються в СК3, СК4, СК5, СК6, СК7, ПРН2, ПРН3 (протокол № 11 від 30.03.2023). Однак здобувачі в розробці ОП відсутні.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За результатами опитувань фокус-груп здобувачів вищої освіти та НПП ЕГ було зазначено, що згідно вимог до Положення про організацію освітнього процесу в ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf), Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (навчальних дисциплін) у ХДАК. (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar6.pdf). Затверджені правила оцінки результатів навчання за академічною мобільністю, отриманих в інших закладах освіти є чіткими та зрозумілими. Перезарахування результатів раніше складених здобувачем навчальних дисциплін здійснюється за рішенням декана факультету або на підставі висновку ЕК випускної кафедри. Академічна різниця встановлюється за дисциплінами чинного навчального плану ХДАК відповідної ОП за попередні семестри та академічної довідки (у випадку поновлення на навчання) або витягу із залікової книжки (у випадку переведення, навчання на двох освітніх програмах) здобувача, виданих за місцем його попереднього навчання. Для осіб, які мають іноземні документи про

освіту, визнання результатів навчання та академічної різниці здійснюється відповідно чинного законодавства. Максимально допустима кількість кредитів академічної різниці під час поновлення, переведення здобувача або інших причин не має перевищувати 20 кредитів. Приклади застосування вказаних правил розміщені на сайті ХДАК https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_st.html. Згідно Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу ХДАК, та Положенням про набір та навчання (стажування) іноземців та осіб без громадянства у ХДАК укладено угоди про співпрацю з Вищою школою туризму та екології (Суха Бескідзька, Республіка Польща), Університетом Гассана II Касабланка (Королівство Марокко), Dokuz Eylul University, Izmir (м. Ізмір, Турецька Республіка), Університетом економіки (WSG) в Бидгощі (Республіка Польща) та ін.

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті унормовані «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти та\або інформальної освіти у ХДАК» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf) і розміщені на офіційному сайті ХДАК у вільному доступі. На підставі заяви здобувача з наданням задекларованих у письмовій формі особою результатів неформальної та\або інформальної освіти, згідно зазначеного положення відбувається оцінювання задекларованих результатів, прийняття рішення про визнання/зарахування особі відповідних освітніх компонентів (або їх складових) ОП або відмову у визнанні. За результатами співставлення результатів неформального та\або інформального навчання з результатами навчання, передбаченими ОП, декан приймає рішення щодо відповідності/невідповідності задекларованих результатів. Визнання результатів навчання здійснюється предметною комісією, затвердженою деканом відповідного факультету, шляхом проведення співбесіди або контрольного заходу. Загальний обсяг ОК, що зараховуються здобувачу освіти за підсумками визнання результатів неформального та\або інформального навчання, не може перевищувати 25 % відповідної освітньої програми. У разі відмови заявник має право на оскарження рішення і може подати на ім'я ректора заяву. Наказом ректора створюється тимчасово діюча комісія для розгляду скарги. За результатами розгляду скарги приймається обґрунтоване рішення. На основі двосторонніх договорів між ХДАК та ЗВО України. Міжнародна кредитна мобільність Навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється договорами про міжнародну співпрацю ХДАК з іноземними ЗВО та окремими угодами з партнерськими організаціями. Здобувачі вищої освіти при реалізації ОП «Туризмознавство» були ознайомлені з процедурою отримання неформальної освіти, але нажалі не скористались такими можливостями.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

ОП має дослідницьку складову у розробці та реалізації проєктів, віртуальних екскурсій.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

Слабка сторона: відсутність застосування неформальної освіти здобувачами вищої освіти. ЕГ рекомендовано до 01.09.2024 року: 1) запровадити для ЗВО використання механізму отримання знань за неформальною освітою та академічною мобільністю; 2) оновити сучасну літературу в силабусах ОК: «Іноземна мова (англійська) за профільним спрямуванням», «Педагогіка та психологія вищої школи», «Кваліфікаційна робота», «Методологія наукового дослідження», «Стратегічний менеджмент в туризмі» 3) Активно долучати здобувачів до розробки ОП.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

ЕГ прийшла до висновку, що Правила прийому враховують особливості освітньої програми. Вони є прозорими та ефективними, доступними для абітурієнтів. Процедури визнання неформальної освіти та процедури зарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, або за програмами академічної мобільності відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Отже ОП має відповідність за підкритеріями: 3.1 – повна відповідність, дійсно Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних

положень; 3.2 – повна відповідність, підтверджено, що Програма націлена на формування та розвиток професійної компетентності для здійснення діяльності в галузі туризму; 3.3 – часткова відповідність, відповідно до широкого кола укладених угод про співпрацю з Вищою школою туризму та екології (Суха Бескідзька, Республіка Польща), Університетом Гассана II Касабланка (Королівство Марокко), Dokuz Eylul University, Izmir (м. Ізмір, Турецька Республіка), Університетом економіки (WSG) в Бидгощі (Республіка Польща) недосконало використаний механізм навчання ЗВО, отриманих в інших закладах освіти під час академічної мобільності; 3.4 – часткова відповідність в контексті незастосування механізму отримання знань за неформальною освітою. Таким чином зазначені підкритерії підтверджують відповідність критерію 3 рівню В.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Під час проведення експертизи ЕГ встановила, що форми і методи викладання, які застосовуються на ОП сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН й будуються з урахуванням студентоцентрованого підходу. Студентоцентрований підхід реалізується через вибір бази виробничої практики, теми міждисциплінарної курсової і кваліфікаційної роботи з урахуванням професійних інтересів здобувачів. З метою формування програмних результатів навчання на ОП використовуються такі методи викладання: словесні, наочні, практичні (пояснювально-ілюстративний, проблемні; частково-пошукові; дослідні); аудиторні та дистанційні; розгляд ситуацій, метод "акваріум". Не використовуються статистичні та розрахункові методи навчання (таблиця з ВСО), здобувачі не змогли навести приклади використання таких методів навчання. Вибір НПП форм і методів навчання регламентований нормативною базою ХДАК, а саме Положеннями «Про організацію освітнього процесу» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf), «Порядок організації освітнього процесу за допомогою дистанційних технологій в Харківській державній академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/roop_1_2023.pdf). Дисциплін ОП забезпечені дистанційним курсом у віртуальному освітньому середовищі, для отримання навчальних матеріалів, завдань, розміщення й оцінювання результатів виконання навчального плану, здобувач має зареєструватись на сервісі Google Workspace for Education. На інтерв'ю здобувачі висловили задоволеність тими формами й методами навчання, що використовуються на ОП.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

На сайті ЗВО у відкритому доступі висвітлено інформацію щодо цілей, змісту та ПРН за ОП "Туризмознавство" та НП в розділі "Освітні програми" (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/op.html). Інформація щодо порядку застосування та критеріїв оцінювання, зокрема певних робіт в межах ОК викладена в робочих програмах навчальних дисциплін. Шкала орієнтовного нарахування балів за основні форми навчальної діяльності міститься у силабусах ОК. Інформація щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання є складовою навчально-методичного забезпечення дисципліни. На зустрічі з академічним персоналом ЕГ отримала підтвердження того, що НПП під час викладання дисципліни декілька раз обговорюють зі здобувачами порядок та критерії оцінювання. Викладач в межах ОК на першій зустрічі зі здобувачами пояснює зміст дисципліни, форму підсумкового контролю, критерії оцінювання та розміщує цю інформацію в дистанційному курсі, а студент завжди може переглянути в цьому курсі розподіл балів за окремими складовими. На зустрічі зі здобувачами ЕГ пересвідчилася в обізнаності здобувачів щодо форм контролю, порядку та критеріїв оцінювання за освітніми компонентами ОП.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

Під час реалізації ОП "Туризмознавство" має місце поєднання навчання і досліджень. Завдання дослідницького характеру передбачені в межах ОК Методологія наукового дослідження, Екскурсологія, Туризмологія. Сприяє поєднанню навчання і досліджень виконання кваліфікаційної роботи, але у ній не передбачений третій проєктний розділ, що не відповідає особливості ОП щодо практичної спрямованості з розробки та реалізації проєктів. Перший та другий розділи мають описовий характер та не передбачають застосування економіко-математичного методу, що не відповідає предметній області ОП. Принципи поєднання навчання та досліджень реалізуються через участь здобувачів у конференціях та наукових заходах різних рівнів, зокрема конференцій "Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку", "Стратегічні перспективи туристичної та готельно-ресторанної індустрії в Україні: теорія, практика та інновації розвитку" та "Культура та інформаційне суспільство XXI століття" (<http://gio-khsac.in.ua/konfer.html>), під час роботи якої є окрема секція "Сучасні тренди та перспективи туризму". Магістри мають можливість оприлюднити результати досліджень в наукових публікаціях, можуть прийняти участь як мінімум в двох конференціях щорічно. На кафедрі діє студентський науковий гурток "New Ways of Tourism"

(https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_n.html), у ХДАК діє Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених (https://ic.ac.kharkov.ua/nauk_rob/rmu/nt.html). Здобувачі працюють над інноваціями в екскурсійній діяльності, інклюзивному туризмі, беручи участь у розробці аудіо-гідів та екскурсійних програм.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Під час зустрічі з академічним персоналом встановлено, що НПП регулярно оновлюють зміст освіти з урахуванням власних наукових досягнень та сучасних практик в сфері туризму і рекреації, щонайменше це відбувається раз у рік. При цьому враховуються результати підвищення кваліфікації НПП, стажувань, участі у конференціях. Згідно чинного в ЗВО Положення про рейтингове оцінювання науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_reiting.pdf), НПП заохочують до підвищення ефективності діяльності та оновленню змісту освіти. Відповідальність за якість, актуальність змісту освіти несуть науково-педагогічні працівники (колектив науково-педагогічних працівників), за якими закріплено відповідний освітній компонент. На засіданнях кафедри перед початком семестру проводиться обговорення змін до силабусів ОК.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

У ЗВО сформовано всі передумови щодо запровадження принципів інтернаціоналізації під час навчання, викладання та проведення наукових досліджень. ХДАК має розроблену у 2019 році Стратегію інтернаціоналізації (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/si/si.html), яка передбачає постійне розширення переліку міжнародних партнерів. Укладено угоди про співпрацю з Вищою школою туризму та екології (Суша Бескідзька, Республіка Польща), університетом Гассана II Касабланка (Королівство Марокко), Dokuz Eylul University, Izmir (м. Ізмір, Турецька Республіка), Азербайджанським державним університетом культури та мистецтв (м. Баку, Республіка Азербайджан), Університетом економіки (WSG) в Бидгощі (Республіка Польща). Підписано міжінституційний договір про академічну мобільність за програмою Erasmus+ з Відземським університетом прикладних наук (м. Валмієра, Латвія) (https://ic.ac.kharkov.ua/mobi/pic/vidz_1.pdf), у партнерстві з яким подано заявку на проєкт Erasmus+ мобільності студентів і співробітників вищих закладів вищої освіти KA171, який має почати реалізовуватись у 2024 році. У Вища школа туризму і екології, Польща, пройшла міжнародне стажування доцент Аніщенко А.П., завдяки цьому у навчальному процесі застосовуються інноваційні методи навчання. У ході співпраці з фундацією Мара Pasji у 2023 р. було розроблено два квести по м. Харків у рамках проєкту «Квести – відкриваємо скарби України» (Questy – wурgrawy odkrywсów). НПП та здобувачі мають в бібліотеці академії безкоштовний доступ до міжнародних баз даних, зокрема Scopus та Web of Science. В той же час, прикладів міжнародної академічної мобільності здобувачів на ОП за останні роки зафіксовано не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильних сторін не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

Відсутність позитивної динаміки показників академічної мобільності здобувачів ОП, відсутність фактів мобільності, що обмежує залученість здобувачів до процесів інтернаціоналізації та їх доступ до вивчення прогресивних зарубіжних практик за спеціальністю. Рекомендація: провести у 2 семестрі 2023-2024 н.р. інформаційний семінар для здобувачів ОП щодо популяризації програм міжнародної академічної мобільності та розглянути можливість співпраці з існуючими міжнародними партнерами щодо запровадження програм академічної мобільності за спеціальністю "Туризм і рекреація" у дистанційному форматі.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 4.1 – часткова невідповідність, незважаючи на те, що форми і методи викладання, які застосовуються на ОП сприяють досягненню заявлених в ОП цілей та ПРН й будуються з урахуванням студентоцентрованого підходу, не використовуються статистичні та розрахункові методи навчання; 4.2 – повна відповідність, оскільки учасникам освітнього процесу на ОП своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК; 4.3 – часткова невідповідність, оскільки під час реалізації ОП має місце поєднання навчання і досліджень, але структура кваліфікаційної роботи не відповідає особливості ОП щодо практичної спрямованості з розробки та реалізації проєктів та не передбачає застосування економіко-математичного методу, що не відповідає предметній області ОП; 4.4 – загалом відповідність: НПП регулярно оновлюють зміст освіти з урахуванням власних наукових досягнень та сучасних практик в сфері туризму і рекреації, на ОП це відбувається щонайменше раз у рік; 4.5 – загалом відповідність, оскільки під час реалізації ОП має місце поєднання викладання та наукових досліджень пов'язаних з інтернаціоналізацією діяльності, проте відсутність фактів мобільності обмежує залученість здобувачів до процесів інтернаціоналізації. Враховуючи зазначене, вважаємо, що ОП в цілому відповідає Критерію 4 за рівнем В з зауваженнями, що можуть бути виправлені до початку навчального року.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Види і форми контрольних заходів визначені за основними нормативними документами: Положення про організацію освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oor_4.pdf), Положення про систему ВЗЯОД (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_sis_v.pdf), Положення про атестацію здобувачів (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_azvo_3.pdf), Порядок організації освітнього процесу за допомогою дистанційних технологій (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/poryadok/poryadok/poor_1_2023.pdf), Положення про порядок ліквідації академічної заборгованості (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_laz.pdf). Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування результатів навчання (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvar6.pdf), Положення про порядок визнання результатів навчання, зданих шляхом неформальної (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvrn_23.pdf). Відповідно до унормування вимог Положення про СВЗЯ Центр ЗЯО здійснює координацію та консолідацію зусиль усіх суб'єктів для реалізації єдиного алгоритму забезпечення якості освіти; моніторингу та оцінювання системи ВЗЯ; проведення консультацій, семінарів, тренінгів, розроблення рекомендацій щодо моніторингу та підвищення якості освітнього процесу. Комітет із забезпечення якості освіти забезпечує координацію роботи Центру зі структурними підрозділами факультетів та кафедр щодо організації навчального процесу. Центр міжнародної освіти та співробітництва забезпечує впровадження стратегії інтерналізації, організації та методичного забезпечення мовної підготовки іноземців, координує та інформативно забезпечує діяльність факультетів та кафедр щодо організації навчання іноземців. Також, здобувачі на початку семестра ознайомлюються з критеріями оцінювання контрольних заходів поточного, семестрового контролю, що оприлюднюються в силабусах, робочих програмах ОК. Контрольними заходами для перевірки рівня досягнення ПРН є: поточний (модульний), підсумковий контроль (ПМК, ПК) та підсумкова атестація (ПА). ПМК включає: виступи здобувачів при обговоренні теоретичних питань; тестування; захист звітів з практики тощо. Максимальний результат ПМК 100 балів для отримання заліку з дисципліни. ПК проводиться як тестування, розв'язання практичних та ситуаційних завдань тощо. Контроль рівня засвоєння знань та вмінь з дисципліни, для якої навчальним планом передбачено екзамен, на ПМК зараховується 60 балів, на ПК – 40. ПА здійснюється атестаційний екзамен за фахом та публічний захист кваліфікаційної роботи. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів є чіткими, зрозумілими, що дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання за кожним ОК. Навчання та оцінювання ЗВО здійснюється дистанційно. Вищезазначені документи оприлюднені та знаходяться у відкритому доступі. (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html).

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання досягнень здобувачів вищої освіти відображено в силабусах навчальних дисциплін, які розміщені на сайті <https://drive.google.com/drive/folders/1TMdf1IuFqgGdqrDmvarHn2pye2NxjIn> Форма атестації здобувачів, зокрема – кваліфікаційна робота – відповідає вимогам стандарту вищої освіти та ЗВО додатково введено атестаційний екзамен. Проте за результатами виконання курсових робіт доцільно в навчальному плані затвердити захист робіт, а не залік. Інформація щодо чітких і зрозумілих форм контрольних заходів та критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти постійно контролюється відділом моніторингу якості освіти. Здійснюється моніторинг якості освіти (рейтинги, анкетування-результати опитування)

<https://ic.ac.kharkov.ua/yakist/monitoring/monitoring>. Однак, в силабусі «Кваліфікаційна робота» відсутні рекомендовані теми дипломних робіт (проектів).

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Атестація ЗВО за ОП «Туризмознавство» проводиться згідно вимог Стандарту, який передбачає публічний захист кваліфікаційної роботи та додатково ЗВО ввів складання атестаційного екзамену. Атестаційний екзамен за фахом проводиться в дистанційній формі з використанням системи електронного модульного середовища освітнього процесу ХДАК. Атестаційний екзамен дає змогу перевірити досягнення результатів навчання, визначених Стандартом та ОП підготовки ЗВО спеціальності 242 «Туризм і рекреація». Підготовка та захист кваліфікаційної роботи дає змогу засвідчити рівень опанування здобувачем вищої освіти загальних й спеціальних (фахових) компетентностей та володіння програмними результатами навчання, необхідними для аналізу туристичного ринку, розв'язання практичних завдань, пов'язаних з організацією туристичних подорожей, візуалізації екскурсійних програм. Порядок написання та захисту кваліфікаційної роботи унормовано вимогам Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_sis_v.pdf), Відділом УБА ХДАК постійно здійснюється перевірка кваліфікаційних робіт на плагіат за допомогою офіційної системи «Unichек». Дипломні магістерські роботи розміщені на офіційному сайті в рубриці «репозиторій» (<http://195.20.96.242:5028/khk dak-xmlui/handle/123456789/1976>).

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності визначено чіткі і зрозумілі та регулюються такими нормативними документами: Кодекс академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html) Положення про систему запобігання і виявлення фактів академічної недоброчесності в наукових роботах працівників і здобувачів вищої освіти Харківської державної академії культури. (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svan_21.pdf) Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_svyod4.pdf) Інструменти контролю додержання академічної доброчесності в освітній і науковій діяльності ХДАК забезпечує обов'язкова перевірка наукових, навчально-методичних, кваліфікаційних та курсових робіт на наявність ознак академічного плагіату; (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/acad_dobr/acad_dobr.html) На сторінках офіційного сайту ХДАК «Академічна доброчесність», «Публічна інформація» розділ «Положення» розміщені інформаційні та методичні матеріали, присвячені інформаційній грамотності та попередженню плагіату. Інформаційні матеріали, присвячені популяризації принципів академічної доброчесності серед осіб, що здобувають вищу освіту (агітаційні плакати, інформаційні листи, відеоролики, роздаткові матеріали тощо). Лекції, семінари, тренінги в рамках «Школи педагогічної майстерності», що проводяться за тематикою академічної доброчесності та основ інформаційної грамотності. Під час спілкування з НПП та здобувачами вищої освіти було з'ясовано, що фактів порушення академічної доброчесності на даній ОП не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

Сильних сторін по Критерію 5 не виявлено.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

Слабкою стороною є те, що в ОП невраховані ОК, які пов'язані з вивченням економічних аспектів діяльності туристичних підприємств. ЕГ рекомендує: у 2024-2025 н.р., для забезпечення мети та досягнення методів реалізації ОП, запровадити окремі ОК, пов'язані із проєктним менеджментом, економічними аспектами діяльності суб'єктів туристичного бізнесу.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Форми контролю в рамках ОП є чіткими та зрозумілими, відображені у навчально-методичному забезпеченні. Здобувачі вищої освіти заздалегідь проінформовані викладачами щодо процедури використання форм та методів контролю. Політика щодо академічної доброчесності реалізується належним чином: здійснюється постійний контроль за дотриманням вимог положень «Кодексу академічної доброчесності». В цілому ОП має наступну відповідність за підкритеріями: 5.1 – повна відповідність, яка обумовлена чіткими і зрозумілими формами контрольних заходів та критеріїв оцінювання ЗВО, що дозволяє встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання за кожним ОК; 5.3 – повна відповідність, за правилами проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів; 5.4 – повна відповідність, щодо процедури дотримання академічної доброчесності, яка виконується усіма учасниками освітнього процесу; 5.2 – часткова відповідність, форми атестації здобувачів відповідають вимогам стандарту вищої освіти. Проте за результатами виконання курсових робіт доцільно в навчальному плані затвердити захист робіт, а не залік. В силабусі «Кваліфікаційна робота» відсутні рекомендовані теми дипломних робіт (проектів). Таким чином, загалом відповідність критерію 5 підтверджується рівню В.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Академічна та професійна кваліфікація НПП, задіяного до реалізації ОП забезпечує досягнення визначених ПРН. Більшість НПП мають відповідну вищу освіту, наукові рівні та вчені звання, займаються науковою діяльністю. Додатково на запит ЕГ була надана інформація про підвищення кваліфікації НПП та про відповідність кваліфікації викладача Сафонові Т.А. ОК Методологія наукового дослідження, в даній ситуації варто зазначити необхідність підготовки статей, що відповідають даному ОК. Окрім того, констатуємо відсутність статей НПП у журналах, що індексуються у МНМБД Scopus та WoS, що відповідають ОК, які НПП забезпечують. ЕГ відзначає, що усі НПП, що забезпечують ОК за даною ОП є членами профільних громадських організацій: Зайцева М. (гарант, ОК Страт маркетинг в тур, Страт менеджмент) Холодок В. (ОК Управління туризмом) Яріко М. (ОК Екскурсологія) – ГО «Культура & Туризм» Дерев'яно І. (ОК Інозменна мова) – TESOL-Ukraine, Сафонова Т. (ОК Методологія наукового дослідження), Соляник А. (ОК Педагогіка і психологія ВО) – Української бібліотечної асоціації, Аніщенко А. (ОК Міжнародний туризм) – Голова Правління громадської організації «Соціальний всесвіт», Холодок В. (ОК Управління туризмом) – керівник міжвузівського об'єднання «Платформа розвитку туризму» та з 2014 р. директор обласного комунального закладу «Харківський організаційно-методичний центр туризму», Яріко М. (ОК Екскурсологія) – керівник постійно діючим студентським науковим гуртком «New ways of tourism». Також відзначаємо залученість НПП до національних та міжнародних проектів: Українсько-польський міжнародний проект «Квести відкриваймо скарби України» в рамках проекту ПольськоАмериканського Фонду Свободи. А також запровадження YouTube каналу «Туризм у ХДАК = New ways of tourism» <https://www.youtube.com/@newwaysoftourism>. Також ЕГ звертає увагу, на те, що унікальність ОП позиціонується як «підготовка фахівців з туризму з поглибленим вивченням управлінської складової», а із 17 НПП випускової кафедри лише гарант має наукову ступінь в сфері економічних наук та 2 викладачі – державного управління; із 7 НПП, що викладають за даною ОП обов'язкові ОК – 1 кандидат економічних наук та 1 – кандидат державного управління. ЕГ в процесі акредитації також звертала увагу на неоновлення профілів у Google Scholar у окремих НПП, що, за поясненням Гаранта, було спричинено технічними проблемами і повинно було бути виправленим. В самоаналізі не було зазначено кандидатству яких наук відповідає НПП та по якій кафедрі доцентству/професорству.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Процедура конкурсного добору НПП здійснюється відповідно до Положення про конкурсний відбір https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkv23.pdf, вона є відкритою та враховує професіоналізм викладачів. Оголошення про вакансії розміщуються на сайті ЗВО, а претенденти надають документи відповідно до встановлених вимог. Кандидатури на наявні вакансії розглядаються на кафедрі. Критеріями професійної кваліфікації кандидатів є відповідність наукового ступеня, вченого звання, наявність публікацій у наукових

виданнях, наявність виданих монографій, посібників, НМЗД. В разі рекомендації кафедри, кандидатура розглядається конкурсною комісією а далі розглядається та затверджується вченою радою ХДАК.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На фокус-групах роботодавці заявили про залученість до ОП у різних форматах: 1) надання пропозицій до ОП: Згурська Ю., заступник директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради; Холодок В., директор ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму»; Редіна В., директор комунального закладу «Харківська обласна станція юних туристів»; 2) проведення гостьових лекцій – Холодок В., Солдатова К., старший науковий співробітник відділу археології, Національний історико-культурний заповідник «Гетьманська столиця»; Зінкевич Т., директорка Історико-краєзнавчого музею «Сколівщина»; Сошнікова О., керівник Харківського історичного музею; 3) залученість до різних проєктів – Холодок В. – проєкти щодо доступності для туристів з обмеженими можливостями, студентський конкурс на кращу авторську екскурсію; Кудинець О., співвласник туристичного комплексу «Старий Хутір» – створення мережі туристичних маршрутів команда та аудіогідів; Сошнікова О., керівник Харківського історичного музею – залученість здобувачі до оцифрування туристичних об'єктів та проведення екскурсій; Зінкевич Т., директорка Історико-краєзнавчого музею «Сколівщина» – проєкти по створенню аудіогідів. На вкладці життя кафедри https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_1.html зазначено різні заходи, що проводяться кафедрою та партнерами. Позитивною практикою є наявність каналу кафедри Туризм у ХДАК на платформі YouTube <https://www.youtube.com/@newwaysoftourism>, де представлено 129 роликів, зокрема й де відображено співпрацю із роботодавцями. Варто зазначити, що ті роботодавці, що були присутні на фокус-групі не брали участь у опитуваннях, а заявляють про безпосереднє спілкування із Гарантом та НПП. Варто відзначити, що Холодок В., директор ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму» за даною ОП викладає ОК Управління туризмом

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців (частково про це вже зазначено в п. 6.3). Згідно проведеного опитування (https://ic.ac.kharkov.ua/yakist/monitoring/2023/zvit_11-17_2023.pdf) 34% здобувачів вважають покращення відвідуваності занять сприяє запрошення до викладання фахівців-практиків. На фокус-групі здобувачка Синько А. зазначили про проведення гостьових заходів, зокрема експерти ділились досвідом організації турів для дітей із особливими потребами. Здобувачка Колесник Є. зазначили про гостьові лекції від Історико-краєзнавчого музею «Сколівщина», викладачів Уманського університету садівництва та менеджерів туркомпанії «Тур» про рафтинг в Карпатах. Також у поточному навчальному році 26 березня у межах співпраці з Національним лісотехнічним університетом було проведено відкриту лекцію "Інклюзія в туризмі: від інвалідності до доступності для всіх"; 11 березня – нова Міжвузівська зустріч циклу «Цікаві зустрічі з цікавими людьми», спікер – Тарас Бойчук. "Кризовий самоменеджмент: особа та війна"; 26 лютого – зустріч з представниками туристичного бізнесу: спікер – Володимир Горон, керівник туристичної компанії TURE. Як народжується бізнес?; 21 лютого – зустріч з випускником Олександром Балакіревим – топ-менеджером компанії PlayCarry.com, що працює у геймінгу та кіберспорті, про досвід в управлінській діяльності. Значна частина гостьових лекцій представлена на платформі YouTube кафедри «Туризм у ХДАК» <https://www.youtube.com/@newwaysoftourism>

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

ЗВО сприяє професійному розвитку НПП. На зустрічах із керівництвом ЗВО та НПП було зазначено про наявність механізму та процедур професійного розвитку відповідно до Положення про підвищення кваліфікації https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pkr23.pdf. За запитом ЕГ надано інформацію про підвищення кваліфікації впродовж останніх 5 років усіх НПП, що забезпечують обов'язкові ОК. Окремо звертаємо увагу, що додатково більшість НПП підвищують кваліфікацію в рамках вивчення сучасного інструментарію, зокрема через ТОВ «Академія цифрового розвитку» «Google Digital Tools for Education / Цифрові інструменти Google для освіти». Міжнародні стажування пройшли Аніщенко А. («Інноваційні освітні технології: Європейський досвід і його нормативно-правове забезпечення в підготовці експертів з економіки, готельно-ресторанного бізнесу, туризму та суспільного адміністрування – Вища школа туризму та екології в Сухій Бескідській (Польща), 180 год.), Зайцева М. та Холодок В. («Інноваційні освітні технології: європейський досвід та його впровадження в підготовку фахівців з економіки та управління за спеціальністю 242 «Туризм» (Рига, Латвія, 180 годин). В ХДАК функціонує Школа педагогічної майстерності та є можливості вдосконалення англійської мови. На зустрічах із керівництвом ЗВО та НПП було зазначено, що з метою підвищення кваліфікації НПП беруть участь у семінарах, практикумах, тренінгах, вебінарах, майстер-класах, круглих столах, конференціях. Інформація про можливі заходи регулярно повідомляється НПП з використанням різних каналів комунікації

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

На зустрічах із фокус-групами адміністрації та НПП було підтверджено, що в ЗВО створена система стимулювання розвитку викладацької майстерності, матеріального і нематеріального заохочення відповідно до Колективного договору https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kd/kol_dog.pdf, де представлено процедури преміювання. На зустрічі із керівництвом ЗВО було зазначено про наявність рейтингової системи в ЗВО відповідно до Положення про рейтингове оцінювання https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_reiting.pdf Згідно з яким в кінці навчального року кожен НПП формує власний звіт відповідно до затверджених критеріїв, який розглядається на кафедрі та передається у Центр якості, де узагальнюються усі дані та формується загальний рейтинг. Результати рейтингу представлені на сайті <https://ic.ac.kharkov.ua/yakist/monitoring/monitoring.html>, де показані рейтинг факультетів, кафедр та НПП. Відповідно до результатів рейтингу здійснюється преміювання. На думку НПП механізм рейтингування є одним із чинників стимулювання розвитку викладацької майстерності. Окремо відзначено, що преміювання здійснюється також за окремі особисті успіхи, про що засвідчили Зайцева М. та Степанов Ю. (у 2022-2023 рр.)

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

1. Широке залучення НПП до професійних громадських об'єднань туристичного спрямування. 2. Ведення YouTube каналу «Туризм у ХДАК = New ways of tourism». 3. Функціонування в ХДАК Школи педагогічної майстерності. 4. Наявність в ЗВО зрозумілої для НПП, динамічної і гнучкої рейтингової системи.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

1. Недостатній рівень публікаційної активності НПП відповідно до ОК, що їх забезпечують у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у МНМБ Scopus та WOS. 2. У окремих викладачів випускової кафедри, що залучені до даної ОП профілі, зокрема у Google Scholar, не оновлювалися достатньо тривалий час, відповідно впевнитися у наявності статей впродовж останніх 5 років є проблематично. Рекомендується впродовж 2024/2025 н.р.: 1. Активізувати публікаційну активність НПП у фахових виданнях та виданнях, що індексуються у МНМБ Scopus та WOS відповідно до ОК, які вони забезпечують. 2. На майбутнє, при підготовці самоаналізу, вказувати більш детальну, узагальнену та чітку інформацію по НПП, зокрема яким конкретно пунктам Ліцензійних Умов відповідає кваліфікація НПП, дані про стажування, теми дисертацій, кандидатство/докторство яких наук, доцентство/професорство по яких кафедрах, посилання на статті – зменшувати за допомогою засобів скорочення посилань

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 6.1 – часткова відповідність, незважаючи на те, що кваліфікація НПП, задіяних до реалізації ОП, в цілому забезпечує досягнення визначених цілей та ПРН, проте спостерігається низька публікаційна активність НПП відповідно до забезпечуваних ОК; 6.2 – повна відповідність: процедури конкурсного добору НПП є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації ОП; 6.3 – повна відповідність – ЗВО залучає роботодавців до організації та реалізації ОП; 6.4 – повна відповідність: ЗВО залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців; 6.5 – повна відповідність – ЗВО сприяє професійному розвитку НПП; 6.6 – повна відповідність – ЗВО стимулює розвиток викладацької майстерності. В цілому ЕГ вважає, що реалізація ОП відповідає вимогам критерію 6 на рівні В із зауваженнями, що можуть бути виправлені частково до початку навчального року, частково – впродовж навчального року.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

%Do%B4%Do%BE%Do%B2%D1%96%D1%80%Do%B8 здобувачі мають можливість надати Пропозиції щодо покращення якості викладання та навчання у ХДАК https://docs.google.com/forms/d/13e4V1JmKOiWHrMHNHzEGf4N6dneX46ODLaBHxotJg/viewform?edit_requested=true через Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку. На основі огляду освітнього середовища та у результаті спілкування з усіма стейкхолдерами, ЕГ може стверджувати, що освітнє середовище є відносно безпечним (в умовах воєнного стану) для життя та здоров'я всіх учасників освітнього процесу та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Освітня, організаційна, інформаційна і консультативна підтримка забезпечується НПП, студентським самоврядуванням, деканатом, та іншими структурними підрозділами ЗВО. Соціальна підтримка здобувачів реалізована через діяльність студентського самоврядування На офіційному вебсайті ЗВО наявна інформаційна сторінка «Психологічна підтримка здобувачів вищої освіти» <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/pp/pp.html> За інформацією керівництва ЗВО та Гаранта ОП інформування усіх суб'єктів освітнього процесу з освітніх і позаосвітніх питань відбувається через формальні (веб-сайт Академії, засідання ректорату, кафедри, збори факультету, старост, поштова розсилка тощо) та неформальні (з використанням месенджерів та/або соціальних мереж – WhatsApp, Telegram, Viber, Instagram, Facebook тощо) канали комунікації. Здобувачі мають вільний доступ до бібліотеки ХДАК з електронним каталогом (<http://libhdak.in.ua/electronic-catalog.html>) і безоплатним доступом до баз Scopus, Web of Science, Science Direct, Springer Link (<http://link.springer.com>). З метою надання допомоги у пошуках наукової інформації працівниками бібліотеки на платформі Google Workspace створено електронний кабінет «Інфосупровід науки ХДАК». Здобувачі на зустрічі з ЕГ зазначали, що в освітньому процесі ведеться різнобічна комунікація через чати у месенджерах. ЗВО активно використовує та оновлює соціальні мережі: Instagram, Facebook <https://www.facebook.com/turisti.xdak>, Telegram, YouTube. На сайті наявні сторінки: наукового товариства студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених, студентського самоврядування, психологічної підтримки. На фокус-групі здобувач Мартищенко І. як переселенець зазначив про соціальну підтримку зі сторони ЗВО, а Осадчий Д. – про піклування від викладачів до здобувачів. На сайті функціонує Скринька довіри <https://sites.google.com/view/centerhdak/%D1%81%Do%BA%D1%80%Do%B8%Do%BD%D1%8C%Do%BA%Do%Bo-%Do%B4%Do%BE%Do%B2%D1%96%D1%80%Do%B8> На сайті ЗВО представлена форма опитування щодо Пропозиції щодо покращення якості викладання та навчання у ХДАК https://docs.google.com/forms/d/13e4V1JmKOiWHrMHNHzEGf4N6dneX46ODLaBHxotJg/viewform?edit_requested=true Таким чином, на зустрічах із фокус-групами ЕГ встановила, що здобувачі задоволені форматом відносин із викладачами, іншими адміністративними підрозділами та рівнем освітньої, організаційної, інформаційної, консультативної та соціальної підтримки.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Для здобувачів з особливими освітніми потребами в ХДАК створено достатні умови для отримання повноцінних освітніх послуг. На сайті представлено «Довідник для осіб з особливими потребами» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/door.html де через QR код можна отримати розклад, доступ до скриньки довіри, інформацію про вступну кампанію, а також доступ до нормативних документів ЗВО, зокрема до «Порядку супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/pic/osobl_potreby2.pdf, «Порядку навчання та супроводу осіб з особливими потребами» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/pic/poryadok_navch.pdf. Також представлена «Пам'ятка для осіб з особливими потребами» https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/pic/pamyatka.pdf та Експертний звіт доступності маломобільних груп до корпусів 1-6, інформація про психологічну підтримку <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/pp/pp.html>, можливості фізичної реабілітації https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/door.html, інформаційний супровід https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/door/door.html, Словник інклюзивності. ЕГ відзначає також про можливість на реалізацію туристичних потреб, над чим працює випускова кафедра, зокрема – Інклюзивний туризм для осіб з інвалідністю: <https://www.ispf.gov.ua/news/inklyuzivniy-turizm-dlya-osib-z-invalidnistyu>. Позитивною практикою вважаємо наявність за останні 5 років 16 захищених кваліфікаційних робіт з інклюзивної тематики, 6 з яких за напрямом «Туризм». У ЗВО регулярно проводяться заходи для осіб із особливими потребами, зокрема організовані кафедрою музейно-туристичної діяльності: відкрита лекція Яріко М. на тему «Інклюзія в туризмі: від інвалідності до доступності для всіх» (24.03.2024) <https://ic.ac.kharkov.ua/news/2024/03.html#67>, захід-подорож для школярів харківської спецшколи «Сковорода мандрує. І ми мандруємо разом і з ним»: <https://ic.ac.kharkov.ua/news/2023/12.html#21>, екскурсія для дітей-інвалідів в рамках інклюзивного проекту від кафедри музейно-туристичної діяльності «Квести – відкриваємо скарби України» (23.09.2023) <https://ic.ac.kharkov.ua/news/2023/09.html#32>, фінальна зустріч учасників проекту для інклюзивного туризму «Квести: відкриваємо скарби України» (20-21 вересня 2023) <https://ic.ac.kharkov.ua/news/2023/09.html#48>, міжвузівський науково-практичний семінар «Тренінги та екскурсії для незрячих: польський досвід» (вересень, 2023), запрошений гість – фахівець з питань інклюзії, громадський активіст, мандрівник, блогер Крупка Д. та інші заходи. Корпуси ЗВО є пам'ятками культурної спадщини і не можуть бути перебудованими, проте під час огляду матеріально-технічної бази ЗВО, ЕГ переконалася у наявності в корпусах кнопок-виклику для допомоги особам із

інвалідністю. Таким чином, ХДАК створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами. За даною ОП здобувачів із особливими потребами немає.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Процес врегулювання конфліктів в ЗВО та по даній ОП здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства України та затвердженим в ЗВО Положення про політику і процедури вирішення конфліктних ситуацій в освітньому процесі та освітньому середовищі https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_ppvks2.pdf, Положення про запобігання булінгу https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pzpb22.pdf На сайті у вкладці «Психологічна підтримка здобувачів вищої освіти» <https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/pp/pp.html> представлена відповідна інформація щодо психологічної підтримки та контакти і фото трьох фахівців психологічної служби, посилення на гарячу лінію національної психологічної служби та ряд порад. Здобувач Осадчий Д. зазначив про наявність надання психологічної підтримки. На зустрічі із здобувачами, ЕГ отримала інформацію, про відсутність конфліктних ситуацій (здобувачка Золотарьова М), а при їх потенційній наявності здобувачі проінформовані про власні права та процеси вирішення та куди звернутися. Для повідомлення про потребу у врегулюванні конфліктних ситуацій, факти виявлення корупційних або пов'язаних з корупцією правопорушень тощо в ХДАК на сайті представлена Скринька довіри <https://sites.google.com/view/centerhdak/%D1%81%D0%BA%D1%80%D0%B8%D0%BD%D1%8C%D0%BA%D0%B0-%D0%B4%D0%BE%D0%B2%D1%96%D1%80%D0%B8> Таким чином, у ХДАК існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

Позитивні практики щодо організації освітніх заходів в контексті інклюзивності – лекції, екскурсії, підготовка кваліфікаційних робіт

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Слабких сторін не виявлено ЕГ рекомендує покращити інформування студентів щодо можливостей користування електронними ресурсами, що пропонує бібліотека

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 7.1 – часткова відповідність: фінансові та МТР, а також НМЗ ОП забезпечують досягнення цілей та ПРН, проте, зважаючи на безпекові заходи, дистанційну форму навчання, частина МТБ, що потенційно може використовуватися в навчальному процесі демонтована і знаходиться в укритті, відповідно впевнитися у її функціональних можливостях ЕГ не мала змоги; 7.2 – повна відповідність: ЗВО забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів до інфраструктури та інформаційних ресурсів; 7.3 – повна відповідність: освітнє середовище є безпечним (відносно безпечним, враховуючи воєнний стан та постійні обстріли міста Харкова) для життя та здоров'я здобувачів; 7.4 – повна відповідність: ЗВО забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів; 7.5 – повна відповідність: ЗВО створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами та при цьому варто виділити позитивні аспекти щодо впровадження інклюзивної освіти у навчальний процес; 7.6 – повна відповідність: існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій, яка є доступною для усіх учасників ОП. В цілому ЕГ вважає, що рівень відповідності Критерію 7 даної ОП – В.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

В ХДАК розроблено та розміщено у відкритому доступі (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen.html) низка нормативних документів, що унормовують процеси внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців, це: Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop23.pdf), Положення про Вчену раду Харківської державної академії культури (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_pvr_21.pdf), Положення про організацію та проведення Центром забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку опитувань учасників освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oro21.pdf), Положення про гаранта освітньої програми (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_gor21.pdf), Положення про науково-методичну раду (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_nmr.pdf), Положення про організацію освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf), Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop23.pdf), Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_sis_v.pdf), Положення про Комітет із забезпечення якості освіти (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_kzyo.pdf). Нормативна база є актуальною. На сайті ХДАК відсутній розділ для обговорення проектів нормативних документів з зазначенням дати, до якої вони можуть бути розглянуті. Немає розділу та можливості залишити відгук проектів ОП. У наданих на запит ЕГ витягів з протоколів засідання кафедри туристичного бізнесу зафіксовані за результати обговорення змін до ОП, які було впроваджено у 2023 році. До ОП, яка акредитується відсутній оприлюднений проект ОП на сайті кафедри, відсутній такий звіт на сайті університету, під час проведення експертизи двічі озвучувались різні варіанти зміни щодо кількості практик та їх обсягу, тобто остаточний варіант ще у процесі підготовки. ЕГ під час спілкування з гарантом, завідувачем кафедри та стейкхолдерами не отримало підтвердження наявності в ЗВО практики публічного обговорення та відкритого рецензування проектів ОП.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Під час спілкування зі студентським самоврядуванням ЕГ отримало інформацію про незалученість студентської ради до обговорення проектів ОП та результатів моніторингу ОП під час їх схвалення розгляду. Також голова студентської ради повідомив, що рада не проводить опитування з цих питань серед здобувачів. Під час зустрічі зі здобувачами ЕГ з'ясувала, що здобувачі мають можливість висловити свої побажання щодо вдосконалення ОП гаранту або завідувачу кафедри. Здобувачі вищої освіти приймали участь в засіданнях кафедри, де обговорювалися зміни до ОП, про що свідчить зафіксована у протоколах відповідних засідань кафедри їхня присутність. У 2023 р. було за побажаннями здобувачів для ОК "Стратегічний маркетинг в туризмі" було змінено мову викладання з англійської на українську (протокол кафедри № 1 від 23.08.2023 р.). Рішення про необхідність перегляду освітньої програми приймається кафедрою спираючись на аналіз та оцінку результатів внутрішнього моніторингу освітньої програми. Питання підвищення якості надання освітніх послуг розглядаються на засіданнях Вченої ради ХДАК, Комітету із забезпечення якості вищої освіти ХДАК. В Академії функціонує Центр забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку. Для швидкого отримання зворотного зв'язку від здобувачів вищої освіти та співробітників Академії створена та працює Скринька довіри, а також форма «Пропозиції щодо покращення якості викладання та навчання у ХДАК». Наприкінці навчального року проводиться оцінка застосування відповідних процедур та заходів системи внутрішнього забезпечення якості освіти (моніторингу якості освіти) (<https://ic.ac.kharkov.ua/yakist/monitoring/2023/monitoring230701.pdf>).

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

Під час спілкування з роботодавцями (зустріч 8) ЕГ пересвідчилася, що кафедра активно співпрацює з Історико-краєзнавчим музеєм "Сколівщина" (підтвердила директорка Зінкевич Т.Р.), ОКЗ "Харківський організаційно-методичний центр туризму (підтвердила директор ка Редіна В.А.), Національний історико-культурний заповідник "Гетьманська столиця" (підтвердила ст. науковий співробітник відділу археології Солдагова К.О), туристична компанія "Златогорія-тур" (підтвердив керівник Спірідович Ю.О.) та Згурська Ю.В., заступниця директора Департаменту міжнародного співробітництва Харківської міської ради. Підхід в обранні саме таких роботодавців обумовлений тим, що вони здійснюють управління туристичними об'єктами та зацікавлені у розвитку туризму, зокрема екскурсійної діяльності. Комунікація з роботодавцями відбувається в процесі постійного діалогу, проведення майстер-класів, відкритих лекцій, круглих столів (<https://www.facebook.com/groups/1113469478696382/permalink/2192017347508251/>, <https://www.facebook.com/events/2490681184579499>), під час головування в ЕК, рецензування робіт здобувачів ОП, проходження здобувачами практик. Директорка ОКЗ "Харківський організаційно-методичний центр туризму" Холодок В.Д. безпосередньо залучена до викладання на ОП та надавала пропозиції з оновлення й розширення вибіркового ОК. Для роботодавців актуальною проблемою в реалізації ОП є посилення практичної складової та зміни

в туризмі спричинені війною. У зв'язку з цим на ОП здобувачі займаються розробкою дистанційних аудіо-гідів, були організовані у квітні-червні 2022 р. віртуальні екскурсії "Наші міста між пам'яттю та майбутнім", присвячених Харкову, Чугуєву, Костянтинівці. Бахмуту (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_n.html), В ОК Екскурсологія розглядаються особливості екскурсійної діяльності з інклюзивними туристами.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

Під час зустрічі з випускниками ОП (резервна зустріч, день 2) ЕГ пересвідчилася, що випускники мають можливість спілкуватися з випусковою кафедрою та надавати свої пропозиції та зауваження до ОП. На кафедрі музейно-туристичної діяльності існує база даних, яка містить інформацію щодо кар'єрного шляху та траєкторії працевлаштування випускників ОП «Туризмознавство». Щороку проводяться зустрічі з випускниками, на яких можна поділитися своїм досвідом практичної роботи та проаналізувати, що з отриманого під час навчання досвіду було корисним, а що так і не знадобилося (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_pr.html). Інформація збирається співробітниками деканату факультету культурології та соціальних комунікацій та викладачами кафедри шляхом усного опитування і підтримки комунікацій в соціальних мережах. Створена група випускників в Telegram, де проводиться з'ясування кар'єрних досягнень та місць працевлаштування випускників кафедри, а також відбувається індивідуальне спілкування з випускниками в Instagram. Є позитивні приклади працевлаштування випускників ОП в сфері обслуговування, зокрема Я. Проскуріна фахівець з бронювання, Premier Palace Hotel Kharkiv (випуск 2023 р.), Ю. Сендецька менеджерка з туризму туристичної компанії Globus Travel (випуск 2018 р.), М. Грабар адміністратор в Design Hotel Romantick, м. Прага, Чехія (випуск 2018 р.). Присутні на зустрічі випускники відзначили, що навіть в умовах повномасштабної війни, коли складно працювати за фахом, працюючи в інших сферах, використовують знання та навички отримані під час навчання на ОП, зокрема з організації подорожей та фандрайзингу.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

Система забезпечення якості вищої освіти в ХДАК ще знаходиться на етапі формування та розвитку (зустріч 1, 7). Процедурами внутрішнього забезпечення якості на ОП та освітньої діяльності в ХДАК під час її реалізації є моніторинг ОП, який здійснює гарант та група забезпечення, обговорення результатів провадження ОП відбувається на засіданнях кафедри музейно-туристичної діяльності, під час опитування здобувачів на різних рівнях. За результатами моніторингу змісту ОП і обговорень на кафедрі було виявлено необхідність посилити компетентності з управління підприємствами туристичної галузі і реалізації конкретних проєктів, як наслідок, було додано ОК Управління туризмом, Стратегічний менеджмент, протокол № 9 від 26.11.2021 р. Для оновлення змісту освіти з урахуванням сучасних тенденцій туристичного ринку до переліку курсів за вибором було додано КЗВ Корпоративне управління в туризмі, Фандрайзинг в туризмі, Сучасні тенденції розвитку туризму, Креативні та культурні індустрії, протокол № 9 від 26.11.2021 р. Для посилення конкурентоспроможності випускників ОП та можливості їхнього працевлаштування не тільки в Україні, але й у країнах ЄС було додано КЗВ Політика ЄС в сфері туризму, Організація діяльності з іноземними туристами в країнах ЄС, протокол № 9 від 26.11.2021 р. Проте на необхідність приведення ОП у відповідність Стандарту, зокрема на вимоги з мінімального обсягу практики та відмінність між освітньо-професійною та освітньо-науковою програмою, гарант звернула увагу через два роки по прийняттю відповідного Стандарту, протокол № 13 від 24.04.2024 р. Причиною цього є зміна гаранта ОП та виявлена інституційна неспроможність існуючої системи забезпечення якості на вищих кафедри рівнях забезпечити відповідність ОП нормативному забезпеченню (зустріч 1, 7).

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

На зустрічі 1 в.о. ректора Рябуха Н.О. повідомила про систематичне обговорення результатів акредитацій на науково-методичній та вченій раді університету. Позитивним є оновлення документів нормативної бази внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності, що враховує актуальні тенденції в розвитку вищої освіти та рекомендації попередніх акредитацій за ОП "Менеджмент в туризмі", "Психологія" за першим бакалаврським рівнем; "Аудіовізуальне мистецтво та виробництво" за другим магістерським рівнем; ОП "Музичне мистецтво", ОП "Культурологія" за третім освітньо-науковим рівнем. Надана в ВСО інформація щодо врахування пропозицій, сформульованих під час попередньої акредитації не містить інформації про такі висновки з даної ОП. На запит ЕГ був наданий висновок з попередньої акредитаційної експертизи 2018 р. Так, було враховано рекомендацію продовжувати здійснювати заходи щодо підвищення рівня наукової та професійної активності НПП, зокрема були пройдені викладачами стажування у закордонних та вітчизняних навчальних закладах та туристичних підприємствах, отримана відповідь на запит ЕГ це підтверджує, також було проведено розширення мережі баз виробничої практики.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

Відповідно до діючих в ХДАК нормативних документів, що формують систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, зокрема: Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, Положення про Вчену раду Харківської державної академії культури, Положення про організацію та проведення Центром забезпечення якості освіти та інноваційного розвитку опитувань учасників освітнього процесу, Положення про гаранта освітньої програми, Положення про науково-методичну раду, Положення про організацію освітнього процесу, Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм, Положення про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти, Положення про Комітет із забезпечення якості освіти ЗВО гарантує забезпечення якості освітньої діяльності та надає можливість долучитися до моніторингу та покращення якості ОП усім стейкхолдерам. Разом з тим під час зустрічей 4, 6, 7 стало очевидно, що основна відповідальність за здійснення процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти покладена на кафедру та відділ забезпечення якості. Взаємодія між ними відбувається у формі діалогу, а науково-методична рада, вчені ради факультету та академії схвалюють отримані з нижчого рівня системи забезпечення якості освіти рішення. Затвердження ОП 2023 р. з невідповідністю Стандарту, прийнятого у 2022 р., свідчить про недосконалість процесу взаємодії підрозділів відповідальних за забезпечення якості, адже ні науково-методична рада, ні Рада факультету соціальних комунікацій і музейно-туристичної діяльності, ні Вчена рада ХДАК не помітили цієї невідповідності та не надали жодного зауваження до проекту ОП (зустріч 7).

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

Сильні сторони не виявлені.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Відсутність реального обговорення змісту ОП та її відповідності чинному Стандарту на всіх рівнях внутрішнього забезпечення якості освітньої програми. Рекомендація: під час наступного перегляду ОП в існуючій процедурі внутрішнього забезпечення якості ОП на всіх етапах проводити аналіз проекту ОП відповідному Стандарту.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

За результатами проведеної акредитації ЕГ зазначає, що ОП відповідає наступним чином підкритеріям: 8.1 – загалом відповідність, у ЗВО розроблено та розміщено у відкритому доступі усі нормативні документи, які унормовують процеси внутрішнього забезпечення якості підготовки фахівців, проте немає практики публічного обговорення та відкритого рецензування проектів ОП; 8.2 – загалом відповідність: здобувачі мають можливість висловити свої побажання щодо вдосконалення ОП, але студентська рада не залучена до обговорення проекту ОП та результатів моніторингу ОП під час їх схвалення та розгляду; 8.3 – повна відповідність, оскільки роботодавці безпосередньо залучені до процесу періодичного перегляду ОП та інших процедур забезпечення її якості як повноцінні партнери; 8.4 – повна відповідність, оскільки існує дієва практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми; 8.5 – часткова невідповідність: система забезпечення якості вищої освіти в ХДАК знаходиться на етапі формування та розвитку та не здатна вчасно виявити недоліки в освітній програмі; 8.6 – загалом відповідність, оскільки результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час акредитації інших ОП ХДАК, беруться до уваги під час перегляду нормативної бази внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності в ЗВО; 8.7 – часткова невідповідність, оскільки сформована культура якості в ЗВО покладає основну відповідальність за здійснення процесів та процедур внутрішнього забезпечення якості освіти на розробників ОП та відділ забезпечення якості, а науково-методична рада, вчені ради факультету та академії схвалюють отримані з нижчого рівня системи забезпечення якості освіти рішення, не здійснюючи реальний моніторинг ОП на відповідність Стандарту та чинному законодавству. Враховуючи зазначене, вважаємо, що ОП в цілому відповідає Критерію 8 за рівнем В з зауваженнями, що можуть бути виправлені до початку навчального року.

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час реалізації ОП встановлено, що права та обов'язки учасників освітнього процесу ЗВО визначені переліком внутрішніх документів вищого закладу. А саме: 1) Нормативною базою ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/norm_base.html) 2) У своїй діяльності ХДАК керується засновницьким документом, «Статут Харківської державної академії культури» (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/statut/statut.html) 3) Колективним договором (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kd/kd.html) 4) Правилами внутрішнього розпорядку (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/pvr/pvr.html) 5) Стратегією розвитку ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/sr/sr.html) 6) Кодексом академічної доброчесності (https://ic.ac.kharkov.ua/norm_base/kodeks_ad/kodeks_ad.html) 7) Загальними положеннями діяльності закладу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf) 8) Положенням про організацію освітнього процесу (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_oop_4.pdf) 9) Положенням про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у ХДАК (зі змінами) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop23.pdf) 10) Положенням про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти у ХДАК (зі змінами) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_sis_v.pdf) А також Положенням про кафедри ХДАК у т.ч. кафедри музейно-туристичної діяльності (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_mt_2023.PDF) Правила і процедури здійснення освітнього процесу для усіх учасників є чіткими, доступними і зрозумілими.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Згідно вимог нормативних документів ХДАК та Положення про порядок розробки, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм у Харківській державній академії культури (зі змінами) (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/pologen/pologen/pologen_prop23.pdf) заклад вищої освіти своєчасно, тобто не пізніше наступного місяця до затвердження ОП оприлюднив на офіційному сайті Університету у відділі моніторингу якості освіти ХДАК освітньо-професійну програму «Туризмознавство» спеціальності 242 «Туризм і рекреація» галузі знань 24 «Сфера обслуговування» для другого (магістерського) рівня вищої освіти. Під час спілкування із ЗВО та стейкхолдерами зазначено, що більшість вже ознайомилась з проектом ОП, про що свідчать оприлюднені рекомендації на сайті ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_ro.html). Крім того, в період проведення акредитації в даний Проект ОП кафедрою музейно-туристичної діяльності внесено зміни (Протокол № 13 від 24 квітня 2024 р.), які погоджені радою факультету культурології та соціальних комунікацій (Протокол № 10 від 24 квітня 2024 р) (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/materials/recenzii/project_opp_turist_24.pdf)

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Кафедра музейно-туристичної діяльності факультету культурології та соціальних комунікацій своєчасно оприлюднила ОП і її проекти на офіційній веб-сторінці сайту ХДАК (https://ic.ac.kharkov.ua/public_inf/op/2023/242_m.pdf) та навчально-методичне забезпечення ОК, такі як силабуси та методичні рекомендації. (<https://drive.google.com/drive/folders/1TMdf1IuFqgGdqwrDmvarHn2pye2NxjIn>). Однак робочі програми відсутні у вільному доступі. Міжнародна кредитна мобільність навчання за програмами академічної мобільності, стажування та підвищення кваліфікації регулюється договорами про міжнародну співпрацю ХДАК з іноземними ЗВО та окремими угодами з партнерськими організаціями, що підтверджено підписаними угодами про співпрацю (https://ic.ac.kharkov.ua/navchannya/ksk/mtd/mtd_u.html). Дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через електронні засоби мереж, з використанням платформи Google Workspace (Classroom, Google meet), електронну пошту, месенджери (Viber, Telegram та ін.), відеоконференції (ZOOM, Google Meet, Skype та ін.). Для спілкування з ЗВО функціонує «Скринька довіри» (<https://sites.google.com/view/centerhdak>) У відомостях самооцінювання лінки були не ефективні. За словами розробників ОП, це пов'язано з технічними збоями роботи сайту.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

Сильні сторони відсутні.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті, у вільному доступі не оприлюднено робочі програми ОП, тільки силабуси. ЕГ рекомендує: до 01.09.2024 року оприлюднити робочі програми за обов'язковими ОК ОП на офіційному сайті ХДАК у вільному доступі.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

Ознайомившись з сайтом ЗВО, ЕГ отримала інформацію щодо змісту ОП. Відповідно до вимог внутрішніх нормативних документів ХДАК учасники освітнього процесу дотримуються зрозумілих та прозорих прав та обов'язків. В ході спілкування з усіма учасниками освітнього процесу було встановлено, що дистанційна комунікація учасників освітнього процесу може здійснюватися через будь які доступні засоби електронних мереж. Таким чином, позитивні сторони та практики в контексті критерію 9 дають підстави ЕГ зробити висновок. ОП має відповідність за підкритеріями: 9.1 – повна відповідність, права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу є чіткими, зрозумілими та оприлюднені на сайті внутрішніми нормативними документами; 9.2 – повна відповідність, проект ОП оприлюднений на офіційному сайті ХДАК, про що свідчать надані рецензії стейкхолдерів туристичної галузі; 9.3 – часткова відповідність, затверджені робочі програмами не опубліковані на офіційному сайті ХДАК у вільному доступі. Все це підтверджує загалом відповідність критерію 9 рівню В.

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквіумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	E
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B

Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	B
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9. Прозорість та публічність	B
Критерій 10. Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **умовна (відкладена) акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Охріменко Алла Григорівна

Члени експертної групи

Григор`єва Людмила Володимирівна

Герман Ірина Валентинівна